

SŁOWO

WILNO Niedziela 15 września 1929 r.

Wilno. Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 11. Telefon: redakcji 17-88, administracji 228, drukarni 922

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z orzeszkiem pocztową 4 zł, zagranicę 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 80259. W sprzedaży detali. cena pojedynczego numeru 20 gr.

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów nie zamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

SARANOWICZE — ul. Szeptyckiego — A Łaszk.
BIENIAKONIE — Bufet kolejowy.
BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
DUKSZY — Bufet kolejowy
GLEBOKIE — ul. Zamkowa, W. Włodzimierow.
GRÓDNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
HRODZIEJ — Dworzec kolejowy — K. Smarzyński.
IWIEŃC — Sklep tytoniowy S. Zwierzyński.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13, S. Matecki.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIEŚWIEZ — ul. Ratuszowa, Księgarnia Jazwinińskiego.
NOWOGRODEK — kiosk St. Michalskiego.
N. ŚWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
OSZMIANA — Księgarnia spółdz. Naucz.
PIŃSK — Księgarnia Polska — St. Bedarski.
POSTAWY — Księgarnia Pol. Macierzy Szkolnej.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
ST. ŚWIECIANY — ul. Rynek 9, N. Tarasiejski.
WILEJKI POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24 F. Juczevska.
WARSZAWA — T-wa Księg. Kol. „Ruch”.
WOLKOWYSK — Księgarnia T-wa „Ruch”.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetryowy jednoszpaltowy na stronie 2-ej i 3-ej 40 gr. Za tekstem 15 groszy. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świątecznych oraz w prowincji o 25 proc. drożej. Zagranicę 50 proc. drożej. Ogłoszenie cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 groszy.

Bank wypłat międzynarodowych

Konferencja haska nie wyczerpała w czasie swych czterogodniowych obrad całego porządku dziennego. Osiągnięto zaledwie porozumienie w dwóch punktach: finansowych zobowiązań Niemiec i ewakuacji Nadrenji, resztę zaś, niemniej doniosłych spraw pozostawiono do opracowania komisjom, które zbiorą się w trzech miastach: w Brukseli, Berlinie i Paryżu. Obrady tych komisji rozpoczną się niebawem.

W Brukseli więc obradować będzie komitet organizacyjny banku międzynarodowego, w Berlinie komisje dla uzgodnienia ustawodawstwa niemieckiego z planem Younga, w Paryżu wreszcie komisje dla uregulowania reparacyjnych dostaw w naturze, wyrównania rachunków międzyaljanckich i dla likwidacji t. zw. sum sukcesyjnych. Zanim wszystkie te komisje nie zakończą swych obrad, nie można mówić o wejściu w życie planu Younga. Plan ten bowiem stanowi integralną całość. Oczywiście, że sprawy przekazane do opracowania komisjom nie wszystkie są tej samej wagi i nprz. w razie gdyby zachodziła trudność porozumienia się w sprawie likwidacji t. zw. sum sukcesyjnych, to z tego powodu planowi Younga nie grozi, przedźwień, czy później, jakiś kompromis się znajdzie. Inaczej natomiast rzecz się przedstawia gdy sprawa dotyczy Banku Międzynarodowego, o jego zakres działania, o wpływy jakie będzie odgrywał, może się potknąć już osiągnięta harmonia międzyzwycięzcami a zwycięzonymi. Są to przypuszczenia, które wynikają z roli, jaką ta nowa instytucja międzynarodowa będzie odgrywała. Zanim przejdziemy do omówienia organizacji i zakresu działania, naszkicowanego w planie Younga, warto podkreślić parę momentów natury ogólnie politycznej, które będą tłem przyszłej działalności Międzynarodowego Banku.

Dla nikogo nie jest tajemnicą, że głównym gospodarzem w Banku Międzynarodowym w Europie będzie kapitał amerykański. Wynika to z tego, że ostatecznie Stany Zjednoczone są głównym wierzycielem Europy, a odszkodowania niemieckie dla b. sojuszników na podstawie planu Younga, będą trafiały bezpośrednio do kas amerykańskich na rachunek długów międzysojuszniczych. Dlatego właśnie Stany Zjednoczone czyniły niemałe wysiłki, aby plan Younga doszedł do skutku, aby broń Boże nie został zmieniony. Należy tu sobie przypomnieć, iż w jednym z najbardziej krytycznych momentów konferencji haskiej, kiedy już z godziny na godzinę oczekiwano skandalu zerwania, delegacja angielska, a właściwie Snowden otrzymał depeszę od Mac Donalda, zawiadamiająca go o jego konferencji z bankierem Lamontem, grubą rybą finansjery amerykańskiej. Po tej depeszy, upór Snowdena osłabił i znowu rozpoczęły się targi, które doprowadziły do znanego rezultatu. Rozmowa Mac Donalda z Lamontem otoczona była najciszejszą tajemnicą; według jednak przypuszczeń ta interwencja amerykańska odegrała decydującą rolę. Jakich użył argumentów finansista amerykański, prawa ręka Morgana, trudno powiedzieć, fakt jednak pozostaje faktem, iż od chwili owej depeszy p. Snowden nie był już tak nieprzejednany.

Aby ocenić wagę tej zakulisowej interwencji, trzeba mieć na uwadze okoliczność, iż rząd Labour Party postanowił diametralnie zmienić politykę w stosunku do Stanów Zjednoczonych. Oile poprzedni gabinet konserwatywny prowadził politykę rywalizacji i obrony swego prodującego stanowiska na arenie międzynarodowej, o tyle gabinet Mac Donalda zrezygnował z roli Anglii jako hegemonia światowego, a dąży do podziału sfer działania i wpływów z nowopowstającą potęgą amerykańską. W tym celu, a nie w innym wybiera się p. Mac Donald do Waszyngtonu, aby w osobistej roz-

ECHA STOLICY Z ZA KORDONÓW

Odnaczenie prezesa polsko-japońskiego stowarzyszenia w Tokio barona Togo

WARSZAWA, 14. 9. PAT. Dziś o godzinie 11 wiceminister spraw zagranicznych p. dr. Wysocki w towarzystwie dyrektora departamentu Jędrzejewicza oraz dyrektora protokołu dyplomatycznego Romera przyjął na specjalnej audyencji barona Togo, senatora, prezesa stowarzyszenia polsko-japońskiego w Tokio, który po zwiedzeniu P. W. K. i Gdyni odwiedził Warszawę.

Senatorowi Togo towarzyszył poseł japoński w Warszawie minister Matsushima.

Po przemówieniu, w którym podkreślił wielkie zasługi barona Togo w dziedzinie zbliżenia polsko-japońskiego, p. wicemin. Wysocki udekorował komandorją z gwiazdą orderu Polonia Restituta. Baron Togo w serdecznych słowach podziękował p. wicemin. Wysockiemu za to zaszczytne odznaczenie.

Odnaczenie min. Alberingsa

Dnia 13 bm. minister rolnictwa, p. Karol Niezabykowski w obecności podsekretarza stanu w ministerstwie rolnictwa p. Wiktora Lesniewskiego oraz wyższych urzędników ministerstwa dekorował ministra rolnictwa Rzeczypospolitej Etewskiego, pp. Arura Alberingsa, Wielką Wstęgą „Polonia Restituta”. Min. Alberings odjechał dnia następnego do Rygi.

Min. Bonnefous na P. W. K.

POZNAŃ, 14-9 Pat. Dziś przed południem przybył do Poznania samochodem z Bonikowa francuski min. handlu Bonnefous z małżonką, poczem około godz. 11 udał się na Zamek celem złożenia wizyty ministrowi Kwiatkowskiemu. Następnie min. Kwiatkowski rewizytował min. Bonnefous w towarzystwie min. Bertonego, radcy M.S.Z. Wyszyńskiego i grona wyższych urzędników, i udekorował min. Bonnefous wielką wstęgą orderu Polonia Restituta. Około godz. 12 przybyli ministrowie Bonnefous i Kwiatkowski, ambasador Laroche i min. Bertoni oraz ich otoczenie do westibiulu reprezentacyjnego P.W.K., gdzie wręczono małżonkę ministra Bonnefous bukiet kwiatów. Naczelny dyrektor wystawy Wachowiak powitał gości krótkim przemówieniem, w którym wyraził radość z powodu przybycia przedstawicieli rządu francuskiego do Poznania.

Powrót z urlopu szefa gabinetu ptk. Głogowskiego

WARSZAWA, 13. 9. Pat. W dniu wczorajszym powrócił z urlopu wycieczkowego szef gabinetu wojskowego Prezydenta Rzeczypospolitej ptk. Głogowski i objął urzędowanie.

Przeniesienie szkoły morskiej do Gdyni

Departament morski w min. P. i H. postanowił przenieść w nadchącym roku budżetowym szkołę morską z Człuchowa do Gdyni. Zarządzenie to ma na celu zbliżenie uczniów do portu i ułatwienie słuchaczom szkół orientowania się w pracach nowoczesnej marynarki handlowej na tle wielkiego portu, jakim jest Gdynia.

Dietyczne artykuły spożywcze dla cierpiących na cukrzycę: mąka, chleb herbatniki, czekolada, keks, syrop „Sana” do nabycia w cukierni M. WOŁOZYŃSKIEGO Wilno, ul. Wielka 18 tel. 13-33. 0

Dr. Szalewicz choroby uszu, nosa, gardła i płuc Powrót! Zawalna S. Telefon 12-60.

Dr. L. ACHMATOWICZ powrót i wznówił przyjęcia Zyguntowska 24 m. 1 Od godz. 5-7 po poł. -2

Podręczniki dla szkół powszechnych w dowolnych ilościach dostarcza KSIĘGARNIA Wacława MIKULSKIEGO Wilno. Wileńska 25. Tel. 664. Warunki spłaty według umowy. Zamówienia z prowincji załatwia oddzielnie. Spisy podręczników — bez piat. ie.

Nowe wątpliwości litewskie KOWNO, 14.9. PAT. W litewskich kołach rządowych daje się zauważyć rozczarowanie co do możliwości pomyślnego dla Litwy zakończenia t. zw. sprawy wileńskiej. W związku ze sprawą Pleckajisa litewskie ministerstwo spraw wewnętrznych stwierdza w wydanym dziś komunikacie: Powstają wątpliwości, czy Liga Narodów będzie mogła kiedykolwiek rozwiązać sprawę wileńską.

Ukaranie demonstrantów

Z Kowna donoszą: Komendant miasta rozpatrzył sprawę zaarrestowanych za uśmierzanie urzędowania i b. m. demonstracji w pobliżu więzienia kowieńskiego. 5 zaarrestowanych ukarano grzywną po 1000 litów z zamianą 2 mies. więzienia, 9 grzywną 500 litów lub 2 tyg. aresztu.

Nawiązanie stałej bezpośredniej komunikacji morskiej Kłajpeda — New-York

Z Kowna donoszą: Omgądaj przybył do Kłajpedy parowiec „Lituanija” przywożąc ze sobą wycieczkę 37 osób Litwinów amerykańskich. Poza tem statek przywiózł 450 worków pocztowych.

Jak donoszą parowce „Baltic America Line”, „Lituanija” i „Estonija” od następnego roku będą utrzymywały stałą komunikację pomiędzy Kłajpedą a New-Jorkiem. Obecnie statki bezpośrednio kursują pomiędzy Gdańskiem a New-Jorkiem. W roku następnym statki najpierw będą przybływały z Ameryki do Kłajpedy, a stąd do Gdańska.

Pierwszy śnieg w Finlandji

Z Helsingforsu donoszą: Wczoraj na północy Finlandji w Laplandji wypadł pierwszy śnieg. Nawet w Laplandji ukazanie śniegu w takim czasie uważane jest za bardzo wczesne.

Konferencja pracodawców

Z Helsingforsu donoszą: W tych dniach w Helsingforsie została otwarta konferencja pracodawców Finlandji i państw skandynawskich. W konferencji bierze udział 25 przemysłowców szwedzkich, 11 norweskich, 16 fińskich i 75 niemieckich.

Manewry fińskiej floty powietrznej w Abo.

Z Helsingforsu donoszą: Wczoraj w Abo zaczęły się pierwsze bojowe manewry fińskiej floty powietrznej.

Trumna ze zwłokami poety Rainisa w Sejmie

RYGA, 14.9. Pat. Trumna ze zwłokami słynnego poety łotewskiego Rainisa dziś o godz. 6 wiecz. została przewleżona z Domu Narodowego do sejmku. Pogrzeb odbędzie się jutro o godz. 2 po południu na nowym cmentarzu, nazwanym imieniem Rainisa. Mają być złożone liczne wieńce, między innymi przez przedstawicieli poselstw zagranicznych.

Emigracja z Litwy

W ciągu pierwszego półrocza wyemigrowało z Litwy 8561 osób. W 1928 r. zaś w tym samym czasie — 4715 osób i w 1927 — 11715. Znacznej zmianie ulega liczba emigrantów podług poszczególnych krajów, mianowicie (w ciągu półrocza):

	1928	1928	1929
Stany Zjedn.	589	285	415
Argentyna	1138	1228	3245
Brazylja	8327	765	2617
Kanada	813	1630	738
Urugwaj	340	314	873
Poł. Afryka	109	393	507
Palestyna	29	5	35
Inne kraje	407	95	181

Jak widać z powyższej tabelki emigracja stale zwiększa się tylko do Argentyny, Urugwaju i Południowej Afryki. Emigracja do Brazylji i Kanady ma charakter zmienny. Do Palestyny liczba emigrantów jest znikomą.

Sprawa zamknięcia partji social-demokratycznej w kowieńskim Sądzie Okręgowym.

Z Kowna donoszą: Jak wiadomo, partja social-demokratyczna złożyła w kowieńskim Sądzie Okręgowym skargę na postanowienie komisji rejestracji organizacyj społecznych w sprawie zamknięcia partji. Sprawa ta będzie rozpatrywana 27 września rb. Jako obrońcy partji social-demokratów wystąpią przys. adwokaci Leonas, Szelewiczus, Tumenas i Finkielstajen.

Opozycja sejmowa uchyla się od konferencji z Rządem

Deklaracja sześciu stronnictw

WARSZAWA, 14.9. Tel. wł. „Słowa”. Dział o godz. 12 w południe w mieszkaniu prywatnym prezesa Stronnictwa Chłopskiego posła Jana Dąbskiego odbyło się posiedzenie stronnictw sejmowych: P. P. S., Wyzwolenia, Stronnictwa Chłopskiego, P. S. L. Piasta i N. P. R.

Po zakończeniu obrad pp. Niedziałkowski i Woznicki jako wynik uskuteczonych narad złożyli do rąk marszałka Daszyńskiego deklarację, w której sześć stronnictw sejmowych w odpowiedzi na zaproszenie Rządu dotyczące odbycia wspólnej konferencji na temat metody prac budżetowych, proszą marszałka Sejmu, aby zechciał przedstawić rządowi potrzebę przyspieszenia zwołania sesji sejmowej oraz w imieniu Sejmu omówił z Rządem szczegóły dotyczące usprawnienia prac budżetowych.

Dalej stronnictwa stwierdzają, że po zamknięciu sesji reprezentować Sejm może tylko marszałek Sejmu.

Deklaracja powyższa oznacza, że stronnictwa sejmowe odmawiają wzięcia udziału w konferencji z udziałem Marszałka Piłsudskiego i premiera Świątalskiego o czym Marszałek Daszyński poinformował premiera Świątalskiego na konferencji jaką z nim odbył o 5 tej po południu. Jednocześnie marszałek Daszyński zawiadomił premiera Świątalskiego, że klub B. B. W. R., klub niemiecki, P. P. S. Frakcja Rewolucyjna wyraziły zgodę na wzięcie udziału w konferencji.

W tym stanie rzeczy konferencji zapowiedzianej na poniedziałek oczekiwać nie należy.

X Zgromadzenie Ligi Narodów

Delegat Polski Gliwic uważa t. zw. rozejm celny za przedczesny

GENEWA, 14.9. PAT. Na dzisiejszym ranнем posiedzeniu drugiej komisji delegat włóski Suvich dał wyraz przekonaniu, że konferencja międzynarodowa w sprawach celnych przyniosłaby pożytek tylko w tym wypadku, gdyby zdołano na niej osiągnąć porozumienie wszystkich państw, reprezentowanych na konferencji. Mówca obawia się, że na przeszkodzie do osiągnięcia porozumienia staną obowiązujące traktaty handlowe. Delegat Polski Gliwic wyraził przekonanie, że tak pożądanego zbliżenia gospodarcze nie zostanie osiągnięte jedynie w drodze walki z protekcjonizmem. Wymaga ono jeszcze realizacji projektu Banku Międzynarodowego, o czym p. Gliwic mówił będzie w innej komisji. Zdaniem delegata polskiego, przedczesny jest jeszcze t. zw. rozejm celny. Niemniej jednak Polska aprobuje odpowiednie wnioski, nado zaś przyłączyć się z zapałem do wniosku w sprawie węgla oraz do wniosku francuskiego w sprawie produkcji cukru.

SPRAWA ZWOŁANIA KONFERENCJI PAŃSTW NADDUNAJSKICH ORAZ POLSKI I GRECJI.

WIENIE, 14.9. PAT. Prasa tutejsza donosi z Genewy, że czynione są poważne usiłowania, ażeby w najbliższym czasie zwołać konferencję państw naddunajskich, jako też Polski i Grecji. Celem konferencji będzie uregulowanie wszystkich spornych kwestyj, powstałych wskutek wojny, a mianowicie kwestji długów reparacyjnych, zagadnień kolejowych, transportowych, bankowych i t. p.

Głos niemiecki o wniosku chińskim

BERLIN, 13. 9. Pat. „Germania”, omawiając wniosek przedstawiciela Chin w Lidze Narodów, w sprawie art. 19, podkreśla, iż Niemcy bezwzględnie przychylnie zapatrują się na wniosek chiński. Jest zwłaszcza dla Niemiec pisze dziennik — podając już dzisiaj sprawę rewizji traktatów w całej jej rozciągłości, się jest pewnem, że Niemcy mają wszelkie powody, ażeby potrzymać wniosek chiński.

Wojska angielskie opuszczają Nadrenję

BERLIN, 14.9. PAT. „Vossische Ztg.” donosi, że w dniu dzisiejszym rozpoczęła się ewakuacja Nadrenji w stronę zajętej przez wojska angielskie. Wczoraj w miejscowości Koenigstein odbyła się ostatnia oficjalna parada wojsk angielskich. W dniu dzisiejszym pierwszy oddział wojsk okupacyjnych porucił Koenigstein. Całkowita ewakuacja miasta została wyznaczona na poniedziałek 23 b. m. Do tego celu użyte będą dwa umyślnie pociągi. W poniedziałek rozpocznie się przyjmowanie przez władze niemieckie zaszkwadrowanych mieszkań, zajętych jako kwatery przez żołnierzy angielskich.

Anglja nie zrezygnuje z mandatu na Palestynę

WIENIE, 14.9. PAT. Dzienniki tutejsze donoszą z Londynu, że na propozycję lorda Rothermera, aby Anglja zrezygnowała z mandatu palestyńskiego, oświadczył angielski minister kolonii, że taki krok nie wchodzi w rachubę. Anglja stoi na stanowisku noty Balfoura.

Wojna podjazdowa chińsko-sowiecka

Poprawki chińskie do wspólnej deklaracji

MOSKWA, 16. 9. PAT. (Tasa). W dniu 11 b. m. ambasada niemiecka przesłała odpowiedź rządu chińskiego na proponowane przez rząd sowiecki poprawki do projektu chińskiego wspólnej deklaracji. Odpowiedź chińska odrzuca poprawki sowieckie, a w szczególności propozycję niezwłocznego mianowania sowieckiego dyrektora i wicedyrektora kolej wschodnio-chińskiej oraz propozycję wzajemnego zobowiązania się do udzielenia władzom miejscowym instrukcyj o przestrzeganiu artykułu konwencji pekińskiej, przewidującego zaniechanie propagandy i popierania działalności organizacji wrogo usposobionych względem jednej ze stron. Agencja Tass dowiaduje się, że odpowiedź rządu sowieckiego będzie niebawem zakomunikowana rządowi chińskiemu.

ślona w planie Younga, prowadził to, co się nazywa penetracją gospodarczą na rzecz kapitału amerykańskiego i jako taki może być groźnym narzędziem. Jasną bowiem jest rzeczą, że penetracja gospodarcza poprzedza i przygotowuje penetrację polityczną, słowem będzie Bank fortem amerykańskim na terenie europejskim i to fortem zaopatrzoną w pierwszorzędne działa dolarowe, wobec których artylerja walut europejskich okaże się bezsilną.

Nawiasem mówiąc, inicjatywa p. Brianda utworzenia federacji państw europejskich, federacji gospodarczej, ma na celu przygotowanie obrony czegoś w rodzaju przeciwwagi dla Banku reparacyjnego. Podobne znaczenie ma większość angielskich wniosków w sprawach gospodarczych, zgłoszonych ostatnio w Genewie.

Ależ to paradoks, pomyśli niewątpliwie czytelnik: Bank Wypłat Międzynarodowych nie rozpoczął jeszcze swej działalności, a już tworzona są organizacje konkurencyjne. Cóż zrobić, podobnych paradoksów w polityce międzynarodowej jest nie mało. Biorą one swe źródło w tem, że polityka międzynarodowa mimo ery pacyfizmu, jest może więcej nieszczerą, niż to było przedtem. Każde posunięcie międzynarodowe stannie jest zawołowane w górnoletne frazesy o pokoju, miłości bliźniego i t. p., kiedy się zaś wyłuska je z tej oprawy, widzimy tę samą walkę o pierwszeństwo, o rynki zbytu, o wpływy.

Szkic organizacyjny Banku i zakres jego działalności zawiera już plan Younga, zadaniem tedy komisji, która zbiera się w Brukseli, będzie opracowanie szczegółów. Założycielami Banku Wypłat Międzynarodowych, są banki emisyjne siedmiu państw, bezpośrednio zainteresowanych w kwestji reparacyjnej (St. Zjednoczone, Niemcy, Francja, Anglja, Belgja, Włochy i Japonja). Oprócz tych państw w organizacji mogą wzięcie udział również instytucje emisyjne innych państw, pod warunkiem, że w państwach tych systemy pieniężne oparty jest na jednostce złota. Kapitał zakładowy określony w wysokości 100 milj. dolarów, wpłacony zostanie przez pierwszych siedmiu założycieli. Na czele Banku będzie stała Rada administracyjna w składzie: po dwóch przedstawicieli siedmiu państw banków emisyjnych, ponadto 9 osób wybranych przez tych reprezentantów banków głównych, wreszcie po jednym jeszcze delegacie mianowanym oddzielnie. Posiadanie akcyj Banku, nie nadaje prawa zabierania głosu na zebraniach, prawo to tylko przysługuje centralnym bankom emisyjnym, z których każdy rozporządza ilością głosów odpowiadającą ilości posiadanych akcyj.

Zadanie Banku polegać ma na regulowaniu wpłat reparacyjnych w zależności od stanu rynku pieniężnego zarówno niemieckiego jak i międzynarodowego. W wypadku np. gdyby dla rynku pieniężnego Niemiec spłaty reparacyjne groziły katastrofą, Bank będzie czasowo jej pozostawiał w Niemczech, otwierając odpowiednie kredyty dla państw, którym należą się odszkodowania. Sumy pozostawiane w Niemczech mogą być użytkowane w charakterze kapitałów dla finansowania rozmaitych przedsiębiorstw.

Taki jest w najbardziej streszczonej formie zakres działania przyszłego Banku Międzynarodowego. Dysponując olbrzymimi kapitałami z sum reparacyjnych, Bank będzie odegrywał w Europie decydującą rolę na rynku międzynarodowego kredytu. Wszelkie pożyczki zagraniczne będą o Bank ten się opierały. Regulując kredyt międzynarodowy, Bank zdobywa sobie możliwość wywierania presji na wszystkie państwa, których polityka decydującym w Banku czynnikiem nie odpowiada. W tem właśnie kryje się największe niebezpieczeństwo, zwłaszcza dla państw młodych o wątkich organizmach gospodarczych.

ECHA KRAJOWE

O ujęciu w karby ruchu turystycznego

„Cudze chwalić się swego nie znać”. Chęć poznawania „swego”, czyli Polski, dawniej rozdartej na różne dzielnice, które się, dzięki warunkom przedwojennym, mało na wzajem znały jest chwalebna i godną poparcia. To też witamy naogół gościnnie rozmaitych wycieczkowców, „krajowawczych” przebiegających wzdłuż i wszerz obszary Rzeczypospolitej, zaglądnących skwapliwie na „dzikie” Kresy nasze, bez obawy nawet przed wilkami, o których grozą przejmujące wieści dochodzą nas często z lamów piśm stołecznych (patrz Gaz eta Warsz z dn. 11, ABC z dn. 12 bm.)

Lecz nie o wilku mowa. Mimo całą sympatię dla „dzielnicy” turystów, należy podkreślić że pewna ostrożność wobec nich jest wskazana. Uczą tego, niezawsze miłe, doświadczenia.

W roku 28ym miałem u siebie (maj. Porzeccze woj. Poleskie) dwóch młodych turystów Ślązaków. Posiadali oni wszelkie potrzebne legitymacje, pieszo zwiedzili całą Polskę, szczególnie jej pogranicza, jak się z ich książeczki podróży przekonałem, ilość kilometrów przebytych przez nich była rekordowa. Odwiedzali dwory, wsie, w miasteczkach urzędy lub sztaby wojska. W książeczce pamiątkowej — bo wszędzie prosili gospodarzy domów, które odwiedzali o wpisanie swego nazwiska, widniały pieczęcie urzędowe, jako też imiona ziemian w kraju znanych. Wszędzie życzone „kochanym”, „dzielnym rodakom” pomyślności i powodzenia w podróży. Jak to się między Ślązakami zdarza, mówili po polsku nieszczerze. Wieczorem siedzieliśmy w bibliotece. Gdy młodzieńcy spojrzeli tam, dosyć okazałą ilość książek niemieckich i przekonał się, że jestem niezłym germanista, jeśli rozmawiać po niemiecku. To mię zaciekawiło, zacząłem ich rozpytywać o nastroje śląskie.

Twierdzili z gorącością, że większość ludności marzy tylko o powrocie „von Kaiser Wilhelm”. Nie podejrzewałem ich o szpiegostwo ale dziwnem mi się wydało że zainteresowanie Polską „rodaków” myślących i czujących po niemiecku.

W tym roku inne doświadczenie. Odwiedzili mnie jacyś młodzieńcy, jak by studenci wszechnicy Jagiellońskiej. Legitymacji ich nie sprawdziłem, po otrzymaniu o nich uprzednio przychylny odezwę z sąsiedztwa. Krajowawcy oglądali, co było ciekawego w domu do widzenia. Niestety, dopiero w kilka dni po ich dosyć nagłym i niespodziewanym odejściu, spostrzegłem brak na gablocie kilku medali złotych i srebrnych, które w nich wzbudziły żywe zaciekawienie. Wartość metalu wynosiła około stu dolarów ale były one cenną pamiątką. Zniknięcie ich inaczej sobie wytłómaczyć nie moge, jak że wędrowni młodzieńcy zebrali je na pamiątkę.

Pewno, że dzielnym plecakarom zasadniczo gościnnosci odmawiać nie należy, jednak wielką ostrożność wobec nich jest wskazana. Wobec wzmagaającego się środ uczęszczający młodzieży, w czasie wakacyjnym ruchu turystycznego, hyboly wskazanem, by władze szkolne wydawały osobnikom godnym zaufania, odpowiednie świadectwa. Przed młodymi ludźmi nie posiadającymi podobnych świadectw należałoby drzwi zamykać. Dotychczas ujęcie ruchu turystycznego, wśród młodzieży, w jakieś karby porządku, o ile sięgają

moje wiadomości, nie miało miejsca. Byłoby pożytecznem, gdyby inne piśma, to ostrzeżenie zechciały powtórzyć.

Roman Skirmunt.

BARANOWICZE.

—Wystawa ruchoma prób i wzorów przedmy krajowego. W związku z mającą się odbyć w Baranowiczach pod protektoratem Ministerstwa Przemysłu i Handlu wystawą ruchomą prób i wzorów przemysłu krajowego, połączoną z wystawą wojewódzką, obejmującą działy: przemysłowy, rękodzielniczy, pokazy hodowlane oraz targ nasiennej, dnia 12 bm. odbyło się w Starostwie w Baranowiczach posiedzenie komitetu organizacyjnego wystawy, na którym byli obecni przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego w Nowogródku p. inż. Władysław Smolski, p. Andrzej Wasio kierownik Wystawy, zastępca starosty Józef Lubański, burmistrz miasta i prezes Towarzystwa Rolniczego p. Konrad Mackiewicz, wiceburmistrz inż. Winnikow, poseł Rządowski i w. in. reprezentantów przemysłu, rękodzielnictwa, szkolnictwa zawodowego, organizacji społecznych i zawodowych. Na posiedzeniu omawiane był sprawy przygotowania jak sprawa lokalu, budowa pawilonów, organizacja wystawców powiatowych celem udziału w wystawie oraz zwiędzenia jej. Otwarcia wystawy dokona wojewoda nowogródzki p. Zygmunt Beckowicz dnia 20 października. Wystawa trwać będzie do 27 października. Następnę posiedzenie komitetu odbędzie się 26 września o godz. 16 min. 30. Blizszych informacji udziela i zgłoszenia na wystawę przyjmuje Starosta w Baranowiczach, wydział przemysłowy. Po zamknięciu wystawy w Baranowiczach wystawa ruchoma przemysłu krajowego zostanie otwarta w Łodzi.

DOKSZYCE pow. Dziś.

— Samozwńczy geometra. W miasteczku Dokszyce (pow. Dziśnieński) mieszka niejaki pan Samuel Mindlin. Niech by mieszkał sobie na zdrowie, gdyby pan Samuel nie nazywał siebie geometrą i nie oszukiwał ludzi. Za odmierzenie 1 ha bierze pan Mindlin pięć zł.; ponieważ nie ma prawa zajmować się tego rodzaju praktyką, przeto urzędują się w ten sposób: pomiaru w naturze dokonuje sam i plan sporządza, a do zatwierdzenia przesyła plany do pana Aleksandra Zukowskiego, upoważnionego przez MRR geometrę, który za odpowiednią zapłatę zatwierdza plany Mindlina.

Niemia w ten nie dziwnego. Każdy zarabia jak może? Gorzej jest z tem, że planów tych nie przyjmuje Urząd Ziemiński, bo są wykonane zupełnie nie tak, jak wymaga przepis techniczny. Trudno sobie wyobrazić, by upoważniony przez Ministerstwo R.R. geometra mógł zatwierdzać podobne plany za jakieś tam kilka sześćdziesiąt złotych, więc wierząc, że ten plan, który podpisuje technicznie wykonany jest źle i nigdzie przyjętym być nie może. Ponieważ p. Mindlin w podobny sposób odmierzył już tysiąc hektarów i właściciele cierpliwie czekają na jego „zatwierdzone” plany, pojechałem do Wilna, by pomówić z p. Al. Zukowskim, który zatwierdza plany Mindlina i zbadać rzecz poważnie. Z wielkim trudem udało się odnaleźć adres pana geometry, gdyż Biuro Andreosow (Wileńska 25) nie posiada żadnych meldunków p. A. Z. Wreszcie w Okręgowym Urzędzie Ziemińskim w spisie upoważnionych przez M. R.R. w rubryce geometrów prywatnych, znalazłem adres p. inżyniera A. Zukowskiego, mieszka na Antokolskiej Nr. 117.

Udałem się tam niezwłocznie. Po przywitaniu się z uczciwym starszym odrazu przystąpiłem do rzeczy, prosząc o wyjaśnienie.

Usłyszałem taką odpowiedź. Geometra Mindlin zupełnie nie ma pojęcia o wykonywaniu planów i o przyjęciu takowych przez jakiegokolwiek instytucje rządowe i mowy być nie może. Na zapytanie dlaczego takie nonsense pan geometra podpisuje — laskawie mi odpowiedział, że lezo (Mindlina) plany parcelacyjne podpisuje w ten sposób: „Plan niniejszy dla celów gospodarczych zgadza się z naturą i pomiarom na gruncie dokonał geometra Mindlin”. Ach tak i „kolejny gospodarz” — no tak, dla swej gospodarki taki podpis zupełnie się onlacia!

Szkoda tylko, że z tego korzystała tylko dwie osoby a reszta pada ofiarą oszustwa Mindlina, który właścicielowi posiadłości wydaje zobowiązanie, że grunta rozparceluje, a plan zatwierdzi upoważniony przez MRR geometra A. Z.

Wierzę, że poszkodowani nie zupełnie „pada” się „nabrać” i p. Mindlinowi na sucho to nie ujdzie.

Należałoby się jednak, by odpowiednio

USKRZYDŁA STOPY
USZCZUPLA NOGI W KOSTCE

DZIECI
kilkoro inteligentnych od 4 do 7 lat poszukują do kompletu przedszkola:
Witoldowa 8 m. 1.

Józef Klodecki
ZAMKOWA Nr. 17 (obok kościoła Św. Jana) TELEFON 928.
Poleca po cenach bezwzględnie niskich
FIRANKI, OBRUSY, KOŁDRY watawne i pluszowe,
PODUSZKI, płótna bieliźniane, bieliznę damską i męską
wełny na suknie i płaszcze
JEDWABIE, CHODNIKI, DYWANY.
Wielki wybór wszelkich towarów.

BAZYLI KARNIŁOW
Absolwent Moskiewskiego Konserwatorium, prof. Państw. Konserw. Ramuńskiego, Dyr. Szkoły Muzycznej w Kiszyniowie, przyjechał obecnie na stałe do Wilna.
Udziela lekcyj śpiewu solowego
Postawienie głosu. Partje operowe, romansowe i ansamblowe.
Przyjęcia od 10 IX, w poniedziałki, wtorki, czwartki, piątki i od 11—1 szej od 4—6 n.p. Kasztanowa 2—12

DOM BANKOWY
T. BUNIMOWICZ
WILNO. WIELKA 44.
PRZYJMUJE UBEZPIECZENIA OD
wylosowania amortyzacyjnego
obligacji 4 proc. prem. pożyczki inwest z r. 1928
mającego się odbyć dnia 1 Października r. b.

władze zamknęły tak dogodny sklepik „Samuela Mindlina”, chroniąc przez to niewinnych wieśniaków, którzy najczęściej padają ofiarą.
Dodac należy, że Mindlin nigdy na trzeźwo nie pracuje i jego pomiary nie zgadzają się z rzeczywistością, jako twierdzi pan A. Z. Obecnie p. geometra Mindlin zobowiązał się rozparcelować przeszło 300 ha jak w maj. Subotowie (pow. Dziśna) u pana Czechowicza.
Włodz. M.

19 Państwowa Loteria Klasowa

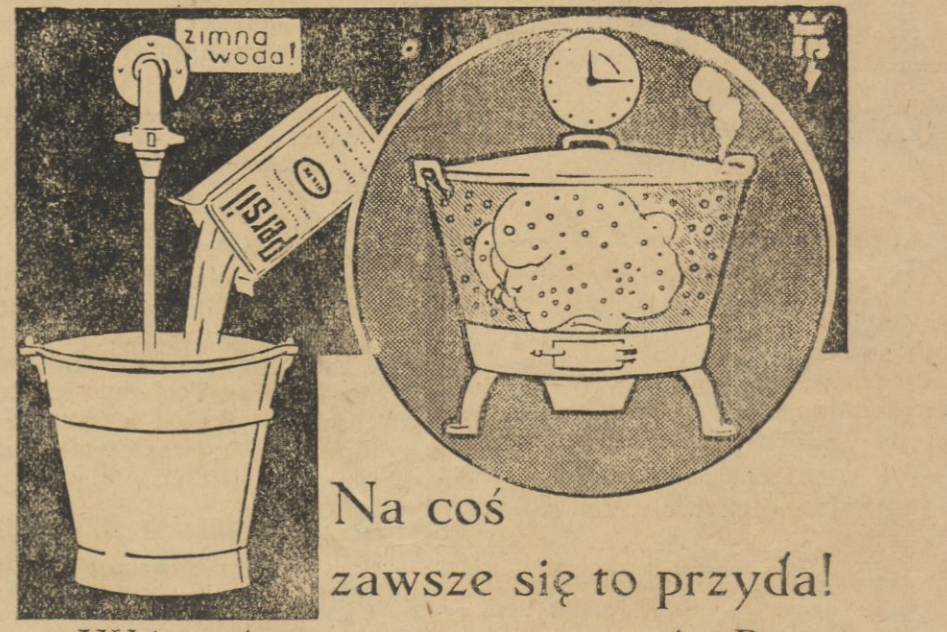
6-ty dzień ciągnięcia.

100000 zł. nr. 116815.
20000 zł. nr. 154118.
15000 zł. nr.: 132385 141005.
Po 5000 zł. nry.: 113711 119528
Po 3000 zł. nry: 12291 38488 51500 87694
91811 95194 119628 128656 151477 156911
181147 183028
Po 2000 zł. nr.: 37793 117226 152962
Po 1000 zł. nr.: 8855 23624 36069 38640
48111 520046 77351 90600 93749 98005
101049 101986 127537 129644 138502 139620
144454 145567 160921 163840 180943 184822
Po 600 zł. nry: 12587 14993 26993 29043
34605 46543 49134 51958 58817 61597 79759
85590 86016 90011 94321 106247 111310
111893 113756 115252 115583 116541 124225
128563 133783 135467 143165 143748 144009
152220 153056 158956 159006 163144 176810
177458 179546 180843 181422 184948
Po 500 zł. wygrały Nr: 22 788 835 1057
3915 6438 6761 9620 11101 14136 16475
16990 17550 17591 17764 18650 18672 18925
20706 21573 21840 27493 28554 28705 30043
33835 35762 36046 37792 37947 39806 40652
42489 43268 45555 475006 48166 48326 50738
54077 54964 55520 57287 59183 60716 63267
63365 65212 65238 65346 65408 65777
66919 68383 68676 69393 69567 69567 69840
71998 72379 72744 73372 74751 75152 77938
79203 81655 82142 83813 84620 85971 86154
87315 87664 88214 88981 88983 90552 90796
91532 92683 92999 93357 96847 98556 101317
101441 102881 103196 103387 104043 105571

WARSZAWA, 14.9. PAT. Dziś w siódmym dniu ciągnięcia V klasy 19-iej Polskiej Loterii Klasowej główne zwycięzcy wygrane pa dy na numery następujące: po 60 tys. zł. 66.141, 133.709, 25 tys. zł. — 5.831, 15 tys. zł. — 50.030, po 10 tys. zł. 16.868, 39.820, po 5 tys. zł. — 49.965, 83.161.

Wielki lokal w centrum miasta
odpowiedni na biuro lub sklep do wynajęcia Dow. Wielka 35 sklep luster

Leon Pocztar
Tatarska 20 m. 17. Telef. 14—96.

Na coś zawsze się to przyda!
W każdym razie zaoszczędzi Pani ładny grosz, biorąc Persilu stosowną ilość, rozpuszczając go w zimnej wodzie i gotując raz tylko, i to krótko. Na 2½ do 3 wiader wody bierze się 1 paczkę Persilu! Persil to oszczędność!

Persil to Persil

największy i najelegantszy magazyn
konfekcji męskiej i damskiej i skład futer
P. LANCMAN, WILNO
ul. Wielka 56 (obok kośc. św. Kazimierza)
Posiada na składzie wielki wybór galanterji futrzanej, sukna i pluszu najmodniejszych deseni i kolorów.
Najnowsze modele Paryża, Wiednia i Londynu SPECJALNA PRACOWNIA NA MIEJSCU
Obsługa fachowa i rzetelna Ceny umiarkowane
UWAGA: Odwiedzanie magazynu nie obowiązuje do kupna.

Terazniejsza Palestyna

— Migawkowych kilka obrazków *) —

Wysiadzisz z okrętu na brzeg i dotkniesz stopą Ziemi Świętej. Godziny księżycy de Bouillon padł na kolana. Za nim rycerstwo całe. Ze starej, bardzo starej kroniki.

Haifa.
Parowiec pasażerski z Europy stoi na kotwicy na pełnym morzu. Odrzuca się od niego moc nieprzebrana łodzi wiozących pasażerów do portu.

Z portu autami do okazałego gmachu Szkoły Technicznej. Wykłada akurat profesor Bäwald b. asystent Wyższej Szkoły Technicznej w Charlottenburgu pod Berlinem. Szkoła Techniczna w Haifie kształci dla Siedzi by Narodowej żydowskiej w Palestynie inżynierów i architektów. Ucząca się młodzież żydowska — ze wszystkich stron świata. W przeważnej liczbie internisci. Dużo ich mieszka u profesorów w ładnych willach, które mi usiane bujne ogrody w Haifie.

Stoki Karmelu. Krajobraz dokoła niezrównany. Morze — wzgórze i góry Gallei, Libanonu gdzienlegdzie zaśnieszzone szczyty, niebosiężny Hermon a jeszcze dalej w głąbi Gileath. U stóp są mamy Haifę tonącą w sadach i winnicach (słynne, słodkie wino!), w gajach palmowych i w pomarańczowych drzew przepysznej zieleni.

Stokami Karmelu pną się w górę,

*) Tylko ich migawkowość jest mojem dziełem—dzięki sposobowi potraktowania. Pozatem są to opisy i bezpośrednie impresje kreślone przez korespondentów prasy zagranicznej. Jest tych opisów, wrzeten etc. mnóstwo. Palestyna dziś — w modzie. A że nikt nawet nie wspomni o Miejscach Świętych—taki już duch czasu.

ku gmachom klasztornym: wille i sanatorjalne zakłady.

Nazaret.
Główne miasto Galilei południowej. Leży w obszernej dolinie. Dokoła zalesione wzgórze, po których rozkłada się coraz gęściej dzisiejszy Nazaret. Kościołów, szpitali, szkół, siedzib misjonarskich przybywa wciąż i przybywa.

Ku studni, z której Najświętsza Maryja Panna codziennie o zmierzchu czerpała wodę — czy godzi się taką Postać wywoływać na tło terazniejszego palestyńskiego krajobrazu? nie jestże to profanacja? ciągną i dziś jeszcze długim korowodem codziennie o zachodzie słońca najautentyczniejsze Nazaretanki. Wracają niosąc wodę w glinianych wysokich wazach (bo gankami je przecie nie nazywają). Słicznie wyglądają w powiewnych, malowniczych sukienkach, wiotkie i żwonne, jakby im zgoła nic na głowie nie ciążyło.

Nahalal.
Zakład wychowawczy dla kobiet i ferma doświadczalna. Pełny, obszerny kurs gospodarstwa domowego. Podobno wzorowa instytucja. W chwili obecnej korzysta z niej 60 izraelitek przeważnie z Niemiec. W oborach nad każdym korytem: hebrajska nazwa krowy.

Jedyny mężczyzna: szofer, zarządzający transportami mleka do Haify.

W okolicy ma swoje osiedla 80 rodzin—kolonistów żydowskich pozostających pod protektoratem Organizacji Sjonistycznej.

Tyberjada.

Starożytne Tiberias, siedziba nieduży synhedrionu żydowskiego. Czterysta metrów poniżej poziomu morza.

Na odwiecznym cmentarzu spoczywają prochy Majmonidesa i lochana Sakkai; tam też leżą pogrzebani rabbi Akiba i rabbi Meir baal Ness jeden z największych uczonych w narodzie żydowskim.

W Tyberjadzie jest do dziś dnia słynna na świat cały szkoła talmudystów a też opodal rozrasta się do rozmiarów wcale miasta okazałych zakład kąpielowy zasillany przez znakomite podobno gorące źródła siarczane i żelaziste o temperaturze 62 stopni Celsjusza.

Niemniejszą osobliwością jest powstała ostatnimi czasy w okolicy Tyberjady kolonia posiadająca organizację czysto komunistyczną. Ona to podobno już potrafiła wypełnić malarję z okolic miasta i puścić w ruch jakąś niebywałą nurserię, roznosząc freblowskiego pod otwartem niebem zakładu gdzie dosłownie dziećmi cały sprzedają dzieci z całej kolonii—nie przyczyniając rodzicom najmniejszego kłopotu.

W Tyberjadzie — opisuje któryś z korespondentów — znaleźliśmy wręcz znakomitą gościnę w całkiem nowoczesnym, wybornym hotelu prowadzonym przez pewnego Izraelite wirtembereczyka.

Karawany z ciężko obciążonemi wielbładami przeciągają przez miasto... Wycieczka o zachodzącym słońcu, raczej spacer nad jeziorem Genezareth—pozostawia po sobie niezatarte wrażenie. A gdy księżyc oświecił tafle jeziora okoloną głębokimi cieniami otaczających ją gór... nie wymarzyć nic piękniejszego!

Nablus.
Taką dziś nazwę nosi biblijne Si-

chem. W dolinie Sicheu rozbijali swe namioty Abraham, Jakób i synowie ich.

Grób Józefa—pod dachem jakiejś nowożytniej budowli.

Dokoło słyhać neustanny szmer potoków i ruczajów spływających z góry Gerizim.

Nablus terazniejsza to centrala na całą Palestynę—wrobu mydła. Eksportowane jest ono masowo do Francji gdzie z palestyńskiego mydła—surowca preparowane są najwytworniejsze i najdroższe mydła toaletowe —paryskie.

Sicheu i cała okolica to kraj rodzinny i dotychczas gniazdo najstarszej sekty palestyńskiej, która do dziś dnia zachowała czystość rasy i odwiecznej. To t. zw. Samarytanie. Wysokie, rosłe postacie, czarnobrodzie, w białych szatach i turbanach. Wywodzą się w prostej i nieprzerwanej jakoby lni od Aarona a uznają tylko pięć Ksiąg Mojżesza. Od 1500 lat zachowali przedwieczne obyczaje. Zbierają na modlitwie na wierzchołek góry Gerizim a wilję święta Paschy składają lehowie—jak przed wiekami —krwawa, całopalna ofiara. Ponieważ wolno im tylko wchodzić w związek wyłącznie między sobą, przeto każda wdowa ma natychmiast moc starającą się o jej reke. Samarytanie posługują się do dziś dnia w mowie i w piśmie językiem hebrajskim najstarszym, jaki istnieje.

Mało ich —coraz mniej. Wymierają ca rasa. Podobno gmina Samarytańska liczy już tylko paręset „dusz”.
— W Nablus — opowiada któryś z korespondentów, sam Żyd i podróżujący po Palestynie w towarzysztwie pań i panów też należących do narodowości żydowskiej — co do zajazdu, noclegu i zjedzenia czegoś nie ma wyboru. Jest jeden jedyny hotel —nawskroś arabski. Nie czuliśmy się w nim... swojsko a nawet bezpiecznie.

To też pod pretekstem, że arabska kuchnia nam nie smakuje, zamierzaliśmy wynosić się co rychlej. Ale go spodarz, rodowity Arab oburzył się i obraził. Niech panie i panowie rzekł —raczą miłe trochę cierpliwości. Ręczę, że będziecie z men u obiadu zadowoleni! Nie było rady. Poczekaliśmy. I Arab uraczył nas obiadem... że palce liżą, a w sali pod względem czystości nic nie pozostawiającej do życzenia. Dostaliśmy znakomity pilaf (zwany u Arabów pilaf), świetne kotlety baranie, na pieczyście cietrzewia z mnóstwem dodatków, pudding karmelowy, przepyszne owoce, wreszcie kawę czarną niemniej doskonałą, na sposób europejski przyrządzoną.

I wszystko to—w Sicheu, w palestyńskim, bliżnim Sicheu!...

Afula.

Mała miścina gdzie nikt z pociągów nie wysiada. Pociąg zatrzymuje się jednak — widocznie dla nabrania. Przed najprymitywniejszą w świecie stacją siedzi przy rodzaju straganu stary żyd. Druga, biała broda, czapa wysoka—na kolanach trzyma maleńką, ładną dziewczynkę.

Na straganie przed sobą ma lemionadę i nieprawdopodobnej wielkości pomarańcze, słodkie jak cukier. A może się kto z pasażerów pokupi? Lat temu ze dwadzieścia udało mu się zbiedz z Rosji podczas jakiegoś „pogromu” gdzie cała jego rodzina wyginęła. Teraz mu bezpiecznie i dobrze — w Palestynie, Erec Israel.

Ciąśnie się do pamięci „rodak” z pełnego głębokiego sentymentu wiersza Słowackiego:

Stary Żyd mnie zapytał koło Jaffi...
— Ogród Saski jest jeszcze? Ciągłe taki samy?

Morze Martwe.

Jeśli się autem (mój Boże!... autem) przyjedzie do Jerolimy w popołudniowej porze a szofer i przewodnik w dobrem są usposobieniu—można jeszcze tegoż dn a zwiedzić Morze Martwe i przed zachodem słońca być w Jerycho.

Wpierw jednak: rzut oka na stojącą na wzgórzu gmach Uniwersytetu Hebrajskiego. Szarpniesz już go mocno trzęsienie ziemi. Potężne kwadraty ciosanego kamienia już zwiezione. Remont mularski już rozpoczęty. Pracuje sporo—studentów.

A oto i Amfiteatr—pod otwartem, rozumie się, niebem. Na setki osób Tu się też odbywają wykłady, prelekcje—i uroczystości i obchody.

Auto pedzi w wyścigowem tempie. Nigdzie na świecie nie jedździ się z taką szybkością jak w Palestynie. Szoferzy tamtejsi zdają się prostopu nie odczuwać niebezpieczeństwa takiej warjackiej jazdy.

Jerycho — i tuż zaraz „szczera” pustynia. Droga tak dobrze jak niema auto „frua” z jednej wydmy na drugą... Pasażerowie polecają duszę Bogu.

Oto i Morze Martwe... Stop! — Z pod jakiegoś szafasu wyłazi wysoki i chudy jak tycza Beduin i częstęje kawę czarną.

Morze—„martwe”!
Podobno—zdaniem fachowców—tyle w niem jest potasu (kalium), że starczyłoby tego nieprzebranego mnóstwa dla całego świata. Racjonalne eksploataowanie Morza Martwego i dobywanie zeń potasu już się rozpoczęło.
...Tak na Ziemię Świętą zwalają się Nowe Czasy, nowy nadając jej wygląd i charakter, nową otwierając erę, ścierając wielkich, siedziwych i dotychczas nietykalnych tradycy drogocenną patynę. Cz. J.

Białoruska Ch.-D. za „Cyrylicą”

W kołach białoruskich a zwłaszcza białoruskiej chrześcijańskiej demokracji od dawna toczył się spór w kwestji używania alfabetu łacińskiego czy t. zw. cyrylicy. Spór ten ostatnio zakończył się zwycięstwem poglądu reprezentowanego zawsze przez białorusinów prawosławnych, że wszystkie druki białoruskie powinny być wykonywane „Cyrylicą”. Dowodem tego jest artykuł w ostatnim numerze „Krynicy” organu białoruskiej Ch. D., która w celu „zachowania jedności białoruskiej kultury i języka” wypowiada się za całkowitemu wprowadzeniem „Cyrylicy”.

Alfabetem łacińskim mogą być nadal drukowane jedynie książki do nabożeństwa dla katolików.

Oprócz argumentów o potrzebie zachowania rzekomej „jedności kulturalnej i językowej”, „Krynica” dopatruje się w alfabecie łacińskim ukrytej polonizacji niebezpiecznej jak pismo „nie tylko dla katolików mas białoruskich, ale i dla prawosławnych”.

Dotychczas wśród białorusinów zwolennikami „Cyrylicy” byli hromadowcy i kościołnicy, którzy się na Wschód, teraz widocznie i białoruska Chadecja wstępują ich ślady.

KRONIKA

NIEDZIELA
15 Dnia
Nikodem
jutro
Ludwika

Wschód s. g. 4 m. 49
Zach. s. g. 17 m. 45

Spostrzeżenie meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B. z dnia 14 IX 1929 r.

Cisnienie średnie w m. 768
Temperatura średnia 12,0
Opad za dobę w mm. 1
Wiatr przeważający Południowo-wschodni
Uwagi: Półpochmurno, Maximum za dobę + 12, Minimum za dobę + 19 C, Tendencja barometryczna: wzrost ciśnienia

— Osobiste. J. E. biskup Michalkiewicz wyjeżdża jutro rano do Łotwy, powrót nastąpi za tydzień.

URZĘDOWA

— Na otwarcie traktu wileńskiego im. Marszałka Piłsudskiego w dniu 17 b. m. we wtorek oprócz min. Moraczewskiego, jak się dowiadujemy, przybędzie minister pracy i opieki społecznej Prystor, wiceminister robót publicznych inż. Górski oraz szereg wyższych urzędników ministerjalnych, po to z gościami zamiejscowymi wojewodowie i starostowie Kirs i nowogródzki Bezcukowicz.

— (y) Podróż inspekcyjna p. wojewody terenów pow. Wil. Trockiego. W dniu wczorajszym p. wojewoda Raczkiewicz wyjechał na teren powiatu Wil. Trockiego.

W zastępstwie p. wojewody, wicewojewoda p. Kirtikis przyjął starostę młodocześnińskiego w sprawach powiatu.

— (y) Konfiskata „Głosu Wileńskiego”. Starosta Grodzki zarządził konfiskatę „Głosu Wileńskiego” za podawanie wiadomości niezgodnych z rzeczywistością i mogących wywołać niepokój publiczny. Redaktor odpowiedzialny p. Kowacki został pociągnięty do odpowiedzialności sądowej z art. 1 rozp. Prezydenta o prawie prasowym.

— (a) Uprawianie handlu wieczornem. Lustracja sklepów uprawiających handel po godzinie 7 wiecz. jest w dalszym ciągu przeprowadzana.

W razie stwierdzenia sprzedaży artykułów spożywczych poza napojami chłodzącymi, winnych pociągają się do odpowiedzialności karno-administracyjnej.

MIEJSKA

— (a) Wiceprezydent urzęduje. Z powodu wyjazdu prezydenta Folejewskiego na zjazd do Poznania przerwał urlop wycieczkowy i objął urzędowanie wiceprezydent Czyż.

— (o) Sprawa asfaltowania ulic miejskich. W dniu wczorajszym połączone komisje radzieckie, Finansowa i Prawna, w dalszym ciągu rozpatrywały projekt umowy z firmą Polskie T wo Asfaltowe w Warszawie na asfaltowanie jezdni. Projekt ten przewiduje oprócz ułożenia w tym jeszcze roku próbnego odcinka nawierzchni asfaltowej na ul. Mickiewicza, zaasfaltowanie 11000 metrów kwadr. jezdni na ulicach śródmieścia. Program tych ostatnich robót będzie ustalony na wiosnę 1930 r. Po rozpatrzeniu przez powyższe komisje wzmiankowanego projektu, odpowiedni wniosek zostanie przedłożony Radzie miejskiej do zatwierdzenia.

— (o) Ilość robotników przy robotach miejskich. W ubiegłym tygodniu Magistrat zatrudnił przy robotach miejskich 760 robotników podziemnych, którym zostało wypłacono 27.282 zł.

Magistrat miasta Wilna podaje do wiadomości, iż z dniem 17 b. m. otwarte zostanie przedszkole miejskie Nr. 2 przy ulicy Św. Anny 2.

— (y) Prolongata spłaty pierwszej raty pożyczki na odbudowę. Za zgodą Ministerstwa Skarbu, Ministerstwo Robót Publicznych prolonguje do 1 grudnia 1930 roku termin spłaty pierwszej raty tych pożyczek, udzielonych z funduszu odbudowy, co do których wnioski o umorzeniu ponad 50 względnie 70 proc.) zostały już skierowane lub mają być skierowane z urzędów wojewódzkich do Ministerstwa Robót Publicznych i dla których termin płatności przypadał na 1 grudnia 1927 roku, 28 i 29 roku oraz na 1 października 1929 roku. Powyższa prolongata obejmuje również i te pożyczki, co do których umorzenia kompetencja należy do urzędów wojewódzkich (do 50 względnie 70 proc.), a które nie zostały dotychczas rozpatrzone w wojewódzkich komisjach. Z powodu niniejszego zarządzenia nie należy doliczać ani odsetek karnych, ani kar za zwłokę za czas objęty prolongatą spłaty danych pożyczek. Terminy płatności na następnych rat odnośnych pożyczek należy obliczać od dnia nowoustanowionego terminu płatności pierwszej raty, t. j. od 1 grudnia 1930 roku.

— (a) Rejestracja przedsiębiorstw. Od jutra wydział przemysłowy Magistratu przystępuje do rejestracji przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych z terenu 2 komisariatu p. p. Rejestracja potrwa do 21 b. m. włącznie.

POCZTOWA

— (y) Nowa agencja pocztowa. Z dniem jutrzejszym uruchomiona zostanie w Berężynie w Horyniem pow. Stołńskiego agencja pocztowa.

— (a) Zwrot opłat za naukę. Dyrekcja Poczty wydała zarządzenie, by ci funkcyjni taj. „Świat”, przyjacielu!

SPORT

Dzisiejsza wielka impreza lekkoatletyczna

CZOŁOWE ZAWODNICZKI POLSKI NA STADJONIE OSRODKA

Dziś Wilno będzie miało możliwość obserwowania na stadionie W. F. na Piromoncie zmagania czołowych lekkoatletów polskich w walce o tytuł mistrzyni Polski w pięcioboju lekkoatletycznym.

Do walki tej wszystkie czołowe kluby polskie wystawiły swoje gwiazdy i niewątpliwie we wszystkich miastach z niecierpliwością oczekiwali będą komunikatów donoszących o wynikach. Komu przypadnie w udziale zaszczyt, trudno przewidzieć. Konkurencja jest silna, a prócz tego czyż można przewidzieć wszystkie niespodzianki, w które obfitują zawsze niemal zawody lekkoatletyczne.

Nie ulega wątpliwości, że w rzucie dyskiem, rekordzistka świata Halina Konopacka nie pozwoli sobie wydrzeć palmę pierwszeństwa.

Wilno na niewielkie szanse. Lewinowa, mistrzyni Polski w pchnięciu kulą nie będzie miała pola do popisu, gdyż, jak wiadomo kula nie wchodzi do programu pięcioboju.

Przybyło w piątek zawodniczki AZS-u warszawskiego p. p. Konopacka i Wojnarowska zwiadały wczoraj miasto, a w godzinach popołudniowych przybyły na stadion.

Pociągami wieczornymi przybyły zawodniczki z innych miast.

Dziś, o trzeciej całe Wilno przybędzie na stadion.

Kto o róz Konopackiej i Wojnarowskiej przybył do Wilna na pęćboję lekkoatletyczny.

Na niedzielny pięciobój lekkoatletyczny przybyły już do Wilna, prócz wymienionych w sobotniej prasie wileńskiej p. Konopackiej i Wojnarowskiej z AZS, jeszcze panie Gorazdowska (AZS), „Kazia” z (Warszawianki), Kobielska (Polonia). Ponadto w sobotę pociągami dziennymi przybyły z Warszawy do Wilna dwie wybitne zawodniczki z kobiecego towarzystwa gimnastycznego Sokół „Grażyna” Marta Lubicka i Irena Schabinska II. W niedzielę rano przybyły także jeszcze dwie zawodniczki z „Grażyny” Hulanicka i Sadowska.

TEATR I MUZYKA

— Teatr Miejski „Lutnia”. Jutrzejszy recital skrzypcowy A. Kontorowicza. W niedzielę nadchodząca wystąpi z koncertem wianym wibny skrzypek profesor Aleksander Kontorowicz, który czarować będzie słuchaczy wykonaniem najcenniejszych utworów. Program nadzwyczaj barwny i urozmaicony składać się będzie z kompozycji Tartini (sonata), Mendelszona (koncert skrzypcowy), Paganini (la clochette), Wieniawski (souvenir de Moscou), Kontorowicz (cur Israel i tancie hasydski), Clarence White (pieśń murzyńska), Erdenko (kol-Nidre) i w in. Będzie to ostatni koncert w Wilnie A. Kontorowicza ponieważ świętym ten artysta wyjeżdża na dłuższy pobyt zagranicę. Bilety w cenie od 50 gr. do 3 zł. 50 gr. są do nabycia w kasie Teatru Lutnia 11 — 1 i 3 — 9 w.

— Teatr Miejski. Teatr Miejski pod dyktando A. Zelwerowicza (na Pohulance i w Lutni) zajęte są gorączkową pracą, związaną z rozpoczęciem kampanji.

UNIwersytecka

— Kolo historyków. Od dnia 16 b. m. Kolo historyków studentów U.S.B. otrzymało informatorium dla nowostępujących.

Informatorium będzie czynne codziennie w lokalu Kola (Zamkowa 11) do dn. 30 b. m. włącznie (prócz niedziel). W niedzielę od 4—6 p. p., w pozostałe dni od 12—2.

— Zjazd b. absolwentów uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. W dniach 9—11 października r. b. Uniwersytet Stefana Batorego obchodzić będzie 350 letni jubileusz założenia i 10-tą rocznicę wskrzeszenia Wszechnicy Batorowej. W związku z powyższymi uroczystościami, niżej podpisanym Komitetem zwołuje na dzień 9-go października r. b. do Wilna zjazd wszystkich byłych absolwentów Uniwersytetu Stefana Batorego.

Wszelkich informacyj w sprawach zjazdu udziela sekretariat komitetu (Wilno, ul. Mickiewicza Nr. 62 p. Helena Sztukowska tel. 14—92), dokąd prosimy skierować zgłoszenia osób, pragnących wziąć udział w powyższym zjeździe.

Szczegółowy program zjazdu będzie ogłoszony dodatkowo. Prasę zamiejscową prosimy o przedruk niniejszego.

Komitet zjazdu: (—) Tadeusz Kiersnowski, Helena Sztukowska, Henryk Zahorski, ks. Walerjan Meysztowicz, Walerjan Charkiewicz, Borys Pimonow, Adolf Zeniuk, Pinchus Kohn, Bohdan Podoski, Michał Bujwid, Henryk Niewodniczański.

ROZNE

— (b) Delegacja przyjęcia zwłok Lelewela. Z ramienia komitetu uczczenia zwłok Joachima Lelewela wyjechał do Gdyni w celu przyjęcia jadaących do kraju szczątków, prof. uniwersytetu Stefana Batorego ksiądz Swirski. Jednocześnie w imieniu miasta przybywa do Gdyni bawięcy obecnie w Poznaniu prezydent Folejewski.

Zwłoki Lelewela przybędą do Wilna najprawdopodobniej we środę względnie we czwartek i z dworca zostaną przewiezione do kościoła św. Jana, gdzie będą przechowywane do dnia 9 października, kiedyto łączą się z uroczystościami uniwersyteckimi zostaną uroczystie pogrzebane na cmentarzu Rossa.

— Kursy pielęgnowania i wychowania dzieci (z programem rocznym). Program obejmuje kurs teoretyczny i praktykę w szpitalach, przedszkolach i żłobkach. Wykładane są następujące przedmioty: anatomia i fizjologia, higiena i bakterjologia, patologia ogólna, higiena dziecka, opieka społeczna nad dzieckiem. Dyrektyka dziecka, choroby dzieci i pielęgnowanie dziecka chorego, psychologia i wychowanie, gry i zabawy. W kursach biorą udział profesorowie naszej wszechnicy i lekarze specjaliści w chorobach dziecięcych (pod kierownictwem ch. U.S.B. Wacława Jasińskiego).

Zapisy są przyjmowane w lokalu rocznych kursów handlowych przy ul. Mickiewicza 22—5, od godz. 5—7 wiecz. codziennie oprócz świąt.

— (y) Specjalna komisja zbadała miejsce wybuchu przy ul. Witebskiej. W związku z wybuchem granatu przy ul. Witebskiej, starosta grodzki p. W. Iszora w obecności komendanta placu plk. Giżyckiego i komendanta policji państwowej zbadał osobiście miejsce wypadku, przyczem zostało stwierdzone, że wybuch granatu należy przypisać wypadkowi, ponieważ żadna amunicja wybuchowa, przy ul. Witebskiej i okolicznych nie jest przechowywana. Granat zaś widocznie przypadkowo znalazł się w szmelcu żelaza, który uprzątno ze strychu domu. Z uwagi na to, wszelkie krążące wiadomości o rzekomej przechowywaniu przy ul. Witebskiej amunicji wybuchowej nie odpowiadają rzeczywistości i żadne niebezpieczeństwo okolicznej ludności nie zagraża.

— (y) I.C.K. rozsięła alarmujące wiadomości. Starosta Grodzki pociągnął wczoraj do odpowiedzialności sądowej (z art. 1 rozp. Prezydenta o prawie prasowym) odpowiedzialnego redaktora „Ilustrowanego Kurjera Krakowskiego” za podanie alarmujących wiadomości w związku z wybuchem granatu przy ul. Witebskiej.

— (y) Kawiarnia „Wiktoria” zamknięta za brudy. Starosta grodzki na wniosek komisji sanitarnej zarządził zamknięcie za niesatysfakcjonujący stan kawiarni „Wiktoria” przy ul. Królewskiej oraz piwiarni przy zbiegu ulic Mostowej i Arsenalskiej.

— Święty artykuł J. Rogali o wypadkach palestyńskich, dowcipny feljton Makuszyńskiego o Monte Gewonto, barwny opis rewolucji afgańskiej, dziesiątki doskonałych innych artykułów i feljtonów, setka artystycznie wykonanych, aktualnych ilustracji...

— Gdzie to się mieści? — W ostatnim zeszytzie „Świata”. Czy Poczta wydała zarządzenie, by ci funkcyjni taj. „Świat”, przyjacielu!

Na srebrnym ekranie

PODWOJNE ŻYCIE — w „HOLLYWOOD”

Już od dość dawna ciszą i pustką trąciło z lokalu przy Mickiewicza 22, co kiedyś było kinem „Polonia” w swych ścianach mieścił. Pełna reklama sięn obok Bristolu nie zwracała już, jak dawniej, niczyjej uwagi. Ogłoszeń „Polonii” w gazetach nikt nie widział.

I tak się stało, że ludziska stopniowo zapomnieli o popularnym kiedyś wileńskim kinematografie.

Aż nagle gruchnęła wieść, że się w dawnym „Polonii” lokalu coś szykuje.

Nikt nie wiedział dokładnie co — wiadomym jednak było wszystkim, że coś tam będzie.

I dopiero dni kilka temu, zaczął się ruch, zaczęło się krzątać. Zaraz na gmachu ktoś umocował wielki napis, z góry do dołu — „Hollywood”.

Tak — to na miejsce „Polonii” powstało nowe kino o tej wiele mówiącej kowalnym nazwie.

Szedłem nie na otwarcie nowego kina, teatru, bom akurat nie miał czasu, ale na trochę z dalszych przedstawień.

Na wstępie wabił i mnie i innych wielki megalofon Philipsa, zapowiadający, wyświetlany obraz.

W halu z ubraną miną stał akuratnie w liberje wbrany portier.

Zamiast charakterystycznej postaci otyłego jegomości i chudej jeźmocy przywitał mnie i wjeści... p. kontroler miejski.

Ponieważ rozporządzałem zaproszeniem na otwarcie, a nie normalnym biletem prasowym więc musiałem sporo języka nastąpić, nie mniej ten „dygnitarz” wpuścił raczy, ile że już wyżej wzmiankowałem, rozporządzałem zaproszeniem na otwarcie, które już o dzień przedtem nastąpiło.

Poczekalnie „Hollywood” (czytaj Hollid) urzędowo gustownie i kulturalnie. Cała służba w liberjach.

Sala główna wyszła po remoncie prawie bez zmian, które dopiero nastąpić mają z czasem.

Sezon swój rozpoczęło „Hollywood” od

wystawienia jednego z obrazów z t. zw. złotej serji Paramountu. Nazywa się ten film „Podwójne życie”.

Rola główna kreuje Pola Negri.

Zbyt świeżo stoją nam w pamięci takie obrazy jak „Żywy trup” w Heljose, ostatnio wyświetlany i „Niepotrzebny człowiek” z „Wandy”, aby uniknąć porównań, które, aż się cisną.

Różnica taka zachodzi między programem nowego przybytku dziesiątej Muzy, a tamtemi, że tam w roli bohaterów skazujących się na śmierć czynią są mężczyźni — tu kobieta.

Jeśli nadmienię, że kobietą tą jest tak niezawodna aktorka jak nasza rodzaczka, nie będzie już chyba nikt żądał komentarzy, które chyba tylko pochwały zawierają musiały.

Publiczności pełniuteńko — co także wymowne świadectwo o wartości programu, daje, a co ważniejsze, wszyscy zadowoleni z kina wychodzą.

Nad program aktualności zagranicze, także Paramountu, ciekawe i co do materiału przedstawianego i co do technicznego wykonania.

Jeśli dalsze programy „Hollywood” będą równie dobre jak pierwszy — to doprawdy cieszyć się należy, iż Wilno przybywa jeszcze jeden o wysokim poziomie artystycznym przybytek.

Orkiestra liczna i dobrze zgrana, co także na podkreślenie zasługuje. Omega.

W pierwszą rocznicę śmierci
S. P.
Józefa Monkiewicza
RADCY WOJEWÓDZKIEGO
odbędzie się nabożeństwo żałobne dnia 18 b. m. w kościele Serca Jezusowego, o godzinie 8 i pół rano.
O czym zawiadamia Żona.

RADJO

Niedziela, dnia 15 września 1929 r.

10.15—11.45: Transmisja dzwonów katedrałnych i nabożeństwa z Katedry Wileńskiej. Chór śpiewa pod dyr. prof. Wł. Kallinowskiego. 11.45—11.55: Wieści z P.W.K. 11.56—12.10: Sygnał czasu z Warszawy. hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, oraz komunikat meteorologiczny. 12.10—13.10: Poranek muzyki popularnej. Orkiestra pod dyr. Leona Dimanta. 15.00—15.15: Transmisja zawodów lekkoatletycznych z boiska Osrodka Wychowania Fizycznego w Wilnie z udziałem Haliny Konopackiej-Matuszewskiej, poczem transm. koncertu popularnego z Warszawy. 18.35—19.00: Występ przed mikrofonem mistrzyni świata w rzucie dyskiem Haliny Matuszewskiej - Konopackiej. 19.00—19.25: „Na progę nowego sezonu teatralnego w Wilnie” odczyt wygł. dyr. Miejskiego Teatru Wielkiego w Wilnie Aleksander Zelwerowicz. 19.25—19.50: Trz. z Warsz. Odczyt prof. Henryka Mościckiego 19.55—20.05: Sygnał czasu z Warszawy i program na dzień następnny. 20.05—20.30: Transm. z Krakowa „Studjowe pogadanki” 20.30—22.00: Koncert wieczorny z Warszawy. Komunikaty: PAT., policjiny, sportowy i inne. 22.45—23.45: Muzyka taneczna z Warszawy.

Poniedziałek, dn. 16 września 1929 r.

11.56—12.05: Sygnał czasu z Warsz. i hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12.05—12.50: Muzyka z płyt gramofonu. f. B. Rudzki, Warszawa Marszałkowska 87 i 146. 12.50—13.00: Wieści z P. W. K. 13.00—13.10: Transm. z Warszawy Komunikat meteorologiczny. 16.55—17.15: Program dienny, repertuar teatrów i kin i chwilk. k. luteńska. 17.15—17.25: Muzyka z płyt gramofonowych f. B. Rudzki, Warszawa, Marszałkowska 87 i 146. 17.25—17.50: Audycja dla dzieci. Bajeczki dla najmłodszych wygł. Zula Minkiewiczówna 17.50—18.00: Wieści z P. W. K. 18.00—19.00: Transmisja z Warszawy. Koncert. 19.00—19.25: Ucisik i Upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U.S.B.” wygłosz. ks. prof. Bronisław Zongolowicz. 19.25—19.55: Audycja weselna. 19.55—20.05: Sygnał czasu z Warszawy i program na dzień następnny. 20.05—20.30: „Odrodzenie baletu” odczyt z dz. „Muzyka” wygł. Stanisław Westawski. 20.30—22.00: Koncert międzynarodowy z Budapesztu. 22.00—22.45: Transmisja z Warszawy. Komunikaty: P.A.T., policjiny, sportowy i inne. 22.45—23.45: Muzyka taneczna z restauracji hotelu „Bristol” w Wilnie.

OSŁABIEŃ BLEDNICE LECZY HEMOGEN oryginalny tylko z firma K.L.A.W.E

Ofiarności Sz. Czytelników polecamy bardzo biedną wdowę obarczoną kilkorgiem małych dzieci. Łaskawe ofiary w naturze i gotówce przyjmują Administracja „Słowa”, dla Karpowiczowej.

Ile W.P. płacą za wodę?

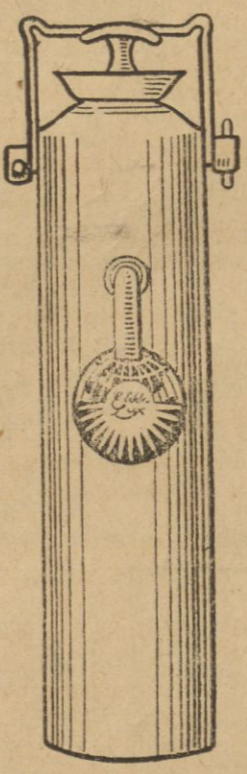
Koszty zużycia wody wodociągowej nie ograniczają się tylko do opłat na korzyść miejscowych Zakładów Wodociagowych.

Gdy woda jest twardą, a twardą wodę spotykamy u nas w kraju prawie wszędzie, zwiększa ona nam zawsze znaczne wydatki na mydło; przyczynia się do szybkiego zniszczenia bielizny, uszkadza i zanieczyszcza nam naczyńia kuchenne oraz wszelkiego rodzaju przewody wodne, przez osadzenie się kamienia wapiennego.

Przytoczone niedomagania zostają usunięte z chwilą zainstalowania Filtra Electrolux, zmiękczającego najtwardszą wodę do miękkości wody deszczowej. Przy użyciu wody miękkiej otrzymujemy potrawy smaczniejsze i pożywniejsze.

Nie narażajcie dłużej zdrowia własnego i nie traćcie zbytecznie pieniędzy, używając wodę twardą.

Zakupcie natychmiast Filtr Electrolux. Żądajcie prospektów i bezpłatnej demonstracji.

Electrolux

FILTR DLA DOMOWEGO UŻYTKU TYP K. I.

ELECTROLUX

CENTRALA
WARSZAWA
Wydział Filtrów

ODKURZACZE

ODDZIAŁY:

WARSZAWA 1
Krak. Przedm. 4
tel. 25—34

WILNO
Zamkowa 2
tel. 3-35.

LWÓW
3 Maja 19
tel. 13-12

ŁÓDŹ
Piotrkowska 53
tel. 44-66, 49-99

KATOWICE
Dyrekcja 10
tel. 10-69

POZNAŃ
Fr. Ratajczaka 39
tel. 28-93

KRAKÓW
Rynek Główny 33
tel. 26 17

BYDGOSZCZ
Pl. Teatralny 3
tel. 12-33

Ogłoszenie o przetargu

Wileński Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że na mocy rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 grudnia 1924 roku (Dz. Ust. R. P. Nr 118 poz. 1076) w dniu 4 października 1929 roku o godz. 11-ej odbędzie się w Wilnie, w Urzędzie Wojewódzkim (plac M. Magdaleny 2 pokój Nr 9) przetarg ustny poprzedzony konkursem ofert pisemnych na sprzedaż niżej wyszczególnionych osad i terenów młyńskich

Nr. porządk.	Nazwa osady młyńskiej i młyna	Numer hipoteki Wydziału Hipotecznego przy Sądzie Okręgowym w Wilnie	Powiat	Gmina	Najbliższa stacja kolejowa i odległość w kilometrach.	Ogólny obszar gruntów w hektarach	Ilość budynków	Cena szacunkowa w złotych	Wysokość wadym w zł. 100
1	Młyn Daukszycki	7408	Oszmiański	Polańska	Gudogaj 21 km.	5,29	2	14.250	1.425
2	" Skorbuciany	5538	Wil.-Trocki	Rudomińska	Oszmiańska 25 km. Landarów 12 km.	8,7439	4	7.700	770
3	" Tartak	7165	Wil.-Trocki	Worniańska	Kiena (auto) 20 km. Wilno 40 km.	1,3623	2	10.930	1.000
4	" Kopanica	5615	Dziśnieński	Magistrat m. Głębokie	Głębokie 1 i pół km.	7,5566	2	9.400	940
5	Teren młyński w Smorgoniach	—	Oszmiański	Smorgońska	Smorgonie 3 km.	1,59	—	2.100	210

Reflektanci winni złożyć do dnia 3. X. 1929 roku godziny 12-ej w Urzędzie Wojewódzkim w zalakowanych kopertach z własnoręcznym podpisem oferty opłacone stemplem. W ofercie należy wymienić: 1) imię i nazwisko, rodzaj zajęcia oraz dokładny adres oferenta, w razie oferty zbiorowej akta stwierdzające solidarną odpowiedzialność oferentów. 2) ofiarowaną przez oferenta cenę kupna wymienioną słowami. 3) stwierdzenie pisemne, że oferentowi znane są warunki przetargu i że zrzeka się kwestionowania nieważności aktu licytacyjnego z powodu błędów, omyłek, lub jakiegokolwiek innego powodu. 4) kwit Kasy Skarbowej na złożenie wadium w wysokości podanej w ogłoszeniu. 5) w miarę możliwości informacje i dowody o posiadanych środkach. Bliższych szczegółów co do sprzedawanych osad młyńskich oraz warunków przetargu i sprzedaży, a także zezwolenia na obejrzenie sprzedawanych młynów udziela Wydział Rolnictwa i Weterynarii przy Urzędzie Wojewódzkim w Wilnie (plac Magdaleny 2, pokój Nr 9).

Wilno, dnia 2 lipca 1929 roku.

Urząd Wojewódzki w Wilnie.

CALEL NOZ ul. Niemiecka 19 tel. 890

Nadeszły modne materiały na sezon jesienny i zimowy

Materiały męskie, okrycia futrzane, palta jesienne, materiały kostjumowe wyrobów krajowych i zagranicznych w wielkim wyborze, jak również najnowsze materiały damskie

Firanki ♦ Portjery ♦ Dywany

Drzewka i krzewy owocowe

jabłonie, grusze, śliwy, czereśnie, wiśnie, agrest, porzeczki, maliny oraz ozdobne.

Zaaklimatyzowane, wychowane na miejscu w szkółkach.

Nowy wielki dobry wybór

polecają na sezon jesienny Szkoła Mazolewskie przy Kolonii Wileńskiej.

Wilno, Zawalna 6-2.

Ceny przystępne.

FARBUCIE OBUWIE

I INNE WYROBY SKÓRZANE
NAJLEPSZEMI KRAJOWEMI FARBAMI

KOLORYT

4 PANÓW—PAŃ

potrzebni jeszcze do naszej organizacji w Wielkopolskiej Sp. Akc. do akwizycji. Udolnieni osiągną wysoki zarobek. Nie poboczna praca. Posada stała z możliwością awansu. Po okazaniu swych zdolności udział w zyskach. Tylko poważnie traktujący winni się zgłosić z dowod. osob. w dnach 16 i 17 bm. od 11—13 i 16—17. Mickiewicza 28/3. -0

Kursy Kierowców Samochodowych

Stowarzyszenia Techników Polskich w Wilnie

UL. PONARSKA 55. TEL. 13-30.

W dniu 18-go września r. b. rozpoczyna się zajęcia w grupie XXXVII AMATORSKIEJ dla Pań i Panów z nauką 5-cio tygodniową i w grupie XXXIX ZAWODOWEJ dla kierowców zawodowych z nauką 2 i pół miesięczną.

Zapisy przyjmuje, i informację udziela, sekretariat kursów codziennie od g. 12 do 18 przy ul. Ponarskiej 55, tel. 13-30.

Przy kursach warsztaty reparacyjne dla samochodów i ciągówek rolniczych. 56L8-8

Firma egz. od 1874 r.

Skład Fortepianów, Pianin i Fisharmonij

K. Dąbrowska.

Wilno, ul. Niemiecka 3, m. 6.

Wielki wybór najlepszych zagranicznych i krajowych instrumentów tylko gwarantowanej jakości

SPRZEDAŻ I WYNAJĘCIE.

Znana Wróżka Chiramanika

wydzrowiała wznowiła przyjęcia. Przepowiada przyszłość, sprawy sądowe, o miłości i t. d. przyjmuje od 10-ej do 8-mej wieczór. Adres: Na przeciw Krzyża, ul. Młyńska Nr 21 m. 6, w bramie na prawo schody.

ARTRETYCY-REUMATYCY

nie bierzcie za wodę

VICHY CÉLESTINS

z naturalnego źródła Rządu Francuskiego wód fabrykowanych sztucznie noszących nieprawie nazwę VICHY

Żądajcie marki

"VICHY - ÉTAT"

Dnia 15 września r. b.

statki będą kursować między Wilnem—Kalwarją i Werkami.

Odjazd z Wilna: 8, 9, 10, 15, 11, 30, 12, 30, 2, 3, 4, 30, 5, 30 wiecz.

z Werki: 9, 15, 10, 30, 11, 30, 1, 2, 3, 30, 4, 30, 5, 30, 7 w.

W razie niepogody statki kursować nie będą.

W dni powszednie wolne są pod wycieczki.

ŻADAJCIE

we wszystkich aptekach i składach aptecznych znanego środka od odcisków

Prow. A. PAKA

Stare plusze i aksamity

odświeża się wytłaczając najnowsze desenie. Wilno, ul. J. Jasieńskiego Nr 1 m. 2, tamże plisowanie, karbowanie i dekaturowanie materiałów. -1

Pokój umeblowany frontowy, elegancki, wygodny, niekrępujący do wynajęcia. Mickiewicza 41 m. 1. -0

AKUSZERKA

AKUSZERKA Śmiałowska

ul. Niemiecka 4 m. 19, telefon 222.

"CLETRAC"

o mocy na haku pociągowym

12 K. M. Światowej sławy amerykańskie ciągówki gąsienicowe

20 K. M. "CLETRAC" dla przemysłu i rolnictwa wyrobu The Cleveland Tractor Co., Cleveland, Ohio U. S. A., modele 1929 r., urzędowo wypróbowane na uniwersytecie w Nebraska — tanie w kupnie i eksploatacji poleca przedstawicielstwo na Polskę i w m. Gdańsk.

30 K. M.

40 K. M.

100 K. M.

Ponad 50,000 ciągówek — CLETRAC — pracuje we wszystkich częściach świata.

GÓRNOŚLĄSKIE TOWARZYSTWO PRZEMYSŁOWE

Warszawa, Sewerynow 3, Telefony: 221-44, 247-54, 247-66. skr. teleg. Getepe.

PRZEDSTAWICIELE REJONOWI POSZUKIWANI.

KINO-TEATR "HOLLYWOOD"

Mickiewicza 22.

Dziś! Czarująca POLA NEGRI i znakomita OLGA BAKLANOWA odtwarzają świetną rolę w przebojowym obrazie sezonu 1929—30 r. p. t.

"Podwójne Życie"

dramat w 10 aktach. NAD PROGRAM: Ostatnie wiadomości z szerokiego świata oraz mody paryskie. Specjalna ilustracja muzyczna orkiestry koncertowej. Początek seansów o g. 4, 6, 8, 10, 20.

Od dnia 13 do dnia 17 września 1929 r. włącznie będzie wyświetlany film:

BEBE i SKA

Komedja w 10 aktach. W rolach głównych: BEBE DANIELS i JAMES HALL. Nad program: "SZAL FILMOWY" komedja w 1 akcie. Kasa czynna od godz. 5 m. 30. Początek seansów od g. 6-ej. W niedzielę i święta kasa czynna od g. 3 m. 30. Początek seansów od godziny 4-ej.

KINO-TEATR "HELIOS"

Potęny dramat miłości i przyjaźni. Wstrząsające przeżycia na Oceanie w tonącej tożdy podwodnej. Nadzwyczajna wystawa. Film ten z rekordowym powodzeniem był wyświetlany w ciągu 6-ciu miesięcy w stołkach Europy i Ameryki. W rolach głównych: Wschodząca gwiazda filmowa DOROTA REVIRE oraz JACK HOLT i RALPH GRAVES. Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10 15.

! TYLKO KRÓTKI CZAS !

Największy w Polsce CYRK zoologiczny

NA PLACU ŁUKISKIM.

DZIŚ w niedzielę 15 b. m.

2 WIELKIE PRZEDSTAWIENIA 2 o godz. 4-tej po poł. i 8 min. 30 wiecz.

Światowy program! — 12 tresowanych lwów. — Rasowe konie i t. p.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Wilna ogłasza konkurs na stanowisko Kierownika Wydziału Opieki Społecznej z uposażeniem według 7-go stopnia służbowego wraz z 10 proc. dodatkiem komunalnym.

Od kandydatów wymaga się:

- 1) Posiadanie obywatelstwa Polskiego.
- 2) Wyższe wykształcenie, względnie ukończenie gimnazjum.
- 3) Kilkuletnia praktyka na kierowniczych stanowiskach w Dziale Opieki Społecznej.
- 4) Nieprzekraczalny wiek 50 lat życia.

Podanie z życiorysem notarialnie zaświadczone odpisami świadectw o ukończeniu studiów, oraz poprzedniej pracy należy przesyłać do Magistratu — Sekcja Ogólna, Wilno, ul. Dominikańska Nr. 2 do dn. 30 września 1929 r.

Magistrat m. Wilna.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Wilna ogłasza konkurs na stanowisko kierownika Apteki Miejskiej z uposażeniem według 6-go stopnia służbowego wraz z 10 proc. dodatkiem komunalnym.

Od kandydatów wymaga się:

- 1) Posiadanie obywatelstwa Polskiego
- 2) wyższe wykształcenie.
- 3) Kilkuletnia praktyka na kierowniczych stanowiskach w Aptekach rządowych lub prywatnych.
- 4) Nieprzekraczalny wiek 50 i życia.

Podanie z życiorysem notarialnie zaświadczone odpisami świadectw o ukończeniu studiów, oraz poprzedniej pracy należy przesyłać do Magistratu m. Wilna, Sekcja Zarządowa, Wilno, ul. Dominikańska 2, do dnia 30 września 1929 r.

Magistrat Miasta Wilna.

LEKARZE

DOKTOR L. GINSBERG
choroby weneryczne, syfilis i skórne. ul. WILEŃSKA 3, telefon 567. Przyjmuje od 10 do 1 i od 4 do 7

Doktor-Medycyna A. CYMBLER
choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Elektroterapia, diatermia. Soln. Mickiewicza 12, róg Tatarskiej 9—2 i 15-8. W. Z. P. 112. 4/Z.P. 43

Skład Mebli

Zjednoczeni Stolarze w WILNIE, Trocka 6.

Wielki wybór różnych MEBLI z własnych warsztatów.

Przyjmuje zamówienia na całkowite urządzenia biur, urzędów i różnych instytucji bankowych.

Ceny umiarkowane.

Prosimy obejrzeć meble naszej spółdzielni.

Kosmetyka

Gabinet Kosmetyczny
Wilno, Mickiewicza 31 m. 4.

Usuwanie wad cery twarzy. Odmładzanie cery i usuwanie zmarszczek, wągrów i plan na twarzy. Stosowanie wszelkich zabiegów kosmetycznych. Usuwanie łupieżu głowy. Elektryzacja i ręczny masaż kosmetyczny.

W. Z. P. 112

Hurt detal

FUTLARY najnowszych fasonów

Lampki najlepszych fabryk

Baterje codziennie świeże po cenach najniższych w firmie

A. Szur i Suk.

WILNO, Św. Mikołaja 1 róg Niemieckiej 11 (wejście przez zaut.). Telefon Nr. 11—11.

DOKTOR G. ZELDOWICZ

choroby weneryczne, skórne i pociowe, ul. Mickiewicza 9, wejście z ul. Śniadeckich 1, przyjmuje od g. 1—2 i od 5—7 p. p.

Kobieta-Lekarka Dr. Zeldowiczowa
KOBIECE, WENERYczne, NARZĄDÓW MOCZOWYCH. od 12—2 i od 4—6, ul. Mickiewicza 24, tel. 777.

Kupię plac około 600 metr. kw. w sąrodmiściu, odległy od katedry do 1 i pół kilometra. Względnie plac czynszowy na Antokolu, w pobliżu Kosciola. Oferty z ceną dostepną do adm. "Stowa" dla "Irski". -2

LOMBARD
Biskupia 12, tel. 14-10, wydaję pożyczki bez ograniczenia pod zastaw różnych towarów: brylantów, złota srebra, futer, mebli, dywanów, pianin, samochodów, maszyn i t. p. -6

DOKTOR A. Blumowicz

Choroby weneryczne, skórne, i syfilis. Przyjmuje: Od 9—1 i 3—7. Wilno, ul. Wielka 21. (Telef. 921).

Rutynowana
nauczycielka wychowawczyni poszukuje posady od zaraz. Duksty — Piarskie, szkoła Powszechna.

Węgiel

opałowy, kowalski! drzewny, drzewo rąbane. Dostawa od 100 kgr.

D. H. "Wilop"
Stycznikowa 3. Tel. 18—17. 66L8-2

AKUSZERKA A. JUTAN

ul. Niemiecka 4 m. 19, telefon 222.

LOKALE

Potrzebny pokój dla samotnego mężczyzny. Zgłoszenia do adm. "Stowa" dla "samotnego". -1

Przyjmuje dwie uczące się panienki na mieszkaniu z całodziennym utrzymaniem. Św. Jakóbska 16 m. 3, od g. 2 do 4-ej. -0

Można być sprzedany lub wydzierżawiony zakład fotograficzny w jednym z powiatów w Kresach Wschodnich. Wiadomości od godz. 2 do lat przy ul. Zamkowej 6. Dzielna 36 m4. -120-a. Zadowolony filij nie posiada i nie ma nic wspólnego z nowozałożonym zakładem krawieckim tegoż nazwiska przy ul. Królewskiej. O czym ma zaszczyt zawiadomić Sz. Klientele.

Z poważaniem
A. Wiszniewski.

Do wynajęcia

2 pokoje. Ul. Ś-go Adr. poczta Lebie-POLSKIEGO przelgnacego 5 m. 6. -0

Pokój duży z balkonem umeblowany do wynajęcia. Biskupia 12—3. -0

Do wynajęcia 3 pokoje z kuchnią, piwnicą, składem na drzewo—ogród. Cena 120 zł. miesięcznie. do sprzedania, można Orzeszkowej 11—16. Adres: ul. Holender- -0 adm. "Stowa" dla S. R. 4—7 p. p. -0

Wysoko rasowe **Karpie tarlaki** do sprzedania. Adr. poczta Lebie-POLSKIEGO przelgnacego 5 m. 6. -0

Do francusko — kompletu poszukuje kilkorozdruki. Dr-owa jadowi-Łukiewicza 9. Wejście ze Śniadeckich 1. -1

Nauka z gubioną książką wojkową wyd. przez P. K. U. Świąciany, na imię Aleksandra Kackiela. Zgubiona książka. -0